

# Fedra mai așteaptă

Nearmată cu imperioase implicații de ordin moral, social ș.a.m.d., **Fedra** lui Racine în spectacolul de la Naționalul din Tîrgu Mureș este galeria unor personaje de eprubetă, născute doar pentru a-și dovedi că sînt și evoluînd doar pentru a-și certifica apariția în scenă. În certe în timp și spațiu istoric, nu slujesc nici nostalgiei după o vîrstă de aur a purității sentimentelor și nici nu iradiază profetic un cod, un model, demn de învidiat întru modificarea gândului despre noi înșine. Desprinse fiind de grija supraviețuirii, acestor personaje le era de trebuință — în spectacol — o punte spre noi, care putea fi aceea a obsesiei demnității. Poate că atunci excelenții actori din distribuție nu ar mai fi aruncat în **Fedra** atîtea mijloace de expresie shakespeariene Lohinszky Lorand (Tezeu) aducînd în scenă remuscările lui Lear, întunecările miniei lui Macbeth, Farkas Ibolya (Fedra) aburindu-și personajul cu umbra mamei lui Hamlet, ori invenindu-l cu neputința Ducesei de York față de Richard al III-lea; Mozes Erzsebet (Oenona) nu și-ar fi încărcat personajul cu volubilitatea Doicăi și cu fatala abilitate a lui Pater Lorenzo din **Romeo și Julieta** — text din care coboară și Buzogány Márta Gáabriella (Aricia) și Gáspárik Attila (Hipolit). Așadar, interpreții strălucesc și realizează momente de mare tensiune și de emoție atotstăpîitoare prin ce știu ei ca actori și nu prin personajele din **Fedra**. La fel de autonomă față de regie este și scenografia lui Kemeny Árpád: realizînd pe scenă un cîmp în care înșelătoare dîmburi de moliciune alternează

**FEDRA** de JEAN RACINE • TEATRUL NAȚIONAL din TÎRGU MUREȘ, secția maghiară • Regia: KINCSES ELEMÉR • Scenografia: KEMENY ÁRPÁD • Data premierei: 6 ianuarie 1988 • Distribuția: LOHINSZKY LORÁND (Tezeu); FARKASY IBOYA (Fedra); GÁSPÁRIK ATTILA, student la I.A.T. (Hipolit); BUZOGÁNY MÁRTA GÁBRIELLA (Aricia); MOZES ERZSEBET (Oenona); MAGYARI GERGELY (Tera-mene); ZONGOR ISTVÁN (Servitorul).

cu suprafețe plane și dure, populînd înaltul scenei cu un rămuriș crescut din coloane de templu, a pus la dispoziție o altă posibilă viziune regizorală care, și ea, a fost lăsată în stare letargică. Montarea **Fedrei** la Tîrgu Mureș este o intenție culturală meritorie, dar **Fedra** își așteaptă spectacolul.

Paul Cornel CHITIC

## Încercarea răbdării

**Drumul singurătății**, după recomandarea din caietul-program „piesă emblematică pentru universul lui Schnitzler”, ni-l definește ca un fin analist, tentat mai mult de descifrarea unor cazuri obsesive, cu predilecția dialogului extins, a comentariului, pe linii melodramatice. Autorul intensifică radiografia stărilor, cu înclinația de a scoate un efect din cel mai banal detaliu, și e mai puțin interesat de structura situațiilor, pe care le înlănțuie cursiv, dar nu le adîncește.

Regizorul Mihai Berechet a compus o ambianță cu o pondere mai mare decît miza piesei, dînd spectacolului o extindere analitică gravă, care se lungeste însă peste măsură, într-o așteptare perpetuă și lentă. Timp de desfășurare a unor particularități interpretative în stiluri și maniere diferite, dominate însă de o distincție și o eleganță vădite și în scenografia lui Constantin Russu. Astfel, Damian Crișmaru (Stephan von Sala) își compune un chip glacial și de

**DRUMUL SINGURĂȚĂȚII** de ARTHUR SCHNITZLER • TEATRUL NAȚIONAL din BUCUREȘTI • În românește de DUMITRU HÂNCU • Data premierei: 11 februarie 1988 • Regia: MIHAI BERECHET • Scenografia: CONSTANTIN RUSSU • Distribuția: LAMIA BELIGAN (Johanna Wegrat); FLORIN PIERSIC Jr.; IULIUS LIPTAC (Felix Wegrat); DAMIAN CRIȘMARU, MIHAI NICULESCU (Stephan von Sala); GHEORGHE CRISTESCU (Dr. Franz Reumann); SIMONA BONDOC (Gabriele Wegrat); CONSTANTIN DINULESCU, VICTOR MOLDOVAN (Profesorul Wegrat); GEORGE OANCEA (Julian Fichtner); VALERIA GAGEALOV, RODICA POPESCU-BITĂNESCU (Irene Herms).

o aristocratică ironie în rolul scriitorului, monoton și vlăguit de la un moment dat. George Oancea (Julian Fichtner) încearcă să se împace cu temperamentul controversat al adevăratului tată, printr-o prestație mai naturală, dar lipsită de convingere. Valeria Gagealov (Irene Herms) găsește mai repede în evoluția fostei actrițe prilej de alternanțe, trecând cu dezinvoltură și real efect de la registrul grav la comic. Simona Bondoc (Gabriele Wegrat) compune chipul mamei apăsate de minciună în tonuri corecte și chipul fantomatic al celei care a fost, în apariții gratuite (la relatarea pictorului) sau inspirate (la moartea fiicei), dictate de regizor. Un rol ingrat și cam șters în context, profesorul Wegrat, e realizat de Constantin Dinulescu la un mod care contrastează teatral cu identitatea personajului. Doi studenți la I.A.T.C. sint distribuiți în copiii familiei Wegrat, Johanna și Felix. Lamia Beligan vădește o bună disponibilitate dramatică, cu o evoluție echilibrată între studiu și trăire, în note de sinceră gravitate. Pe Florin Piersic Junior, de o strălucire fragedă acum, îl urmărești fascinat (din motive de... asemănare) și întrevezi semne ale unei evoluții pe care i-o dorești autentică și rodnică.

## C. PARASCHIVESCU

### *Varietăți cu păpuși*

În intenția de a atrage spre „arta fără vîrstă” a păpușilor noi contingente de spectatori, colectivul secției maghiare a

Teatrul de Păpuși din Tîrgu Mureș a realizat un spectacol de divertisment, **Variété**, subintitulat „Păpușile rid, cîntă și dansează”. Un clovn plin de farmec, Vilhelem József, amfitrion amabil și prezentator „ca la panoramă”, scoate dintr-un coș uriaș o serie de păpuși dintre cele mai diverse, care „prind viață” pentru a interpreta apoi, fără nici un text, bazîndu-se numai pe expresivitatea mișcării (subliniată și potențată uneori de muzică și zgomote), mici scenete pline de haz și de tîlc. Greul spectacolului îl duc, însă, doi actori „la vedere”, Nagy László și Lázár Attila, care, acompaniîndu-se la chitară, susțin cîteva foarte reușite „reprise” de muzică ușoară, momentele cu păpuși fiind, de fapt, ilustrări pline de inventivitate ale unora dintre cîntece, sau scene de legătură (devenite însă mici bijuterii ale genului), între reprizele muzicale. Și, astfel, cei ce vin la spectacol, pentru că iubesc muzica ușoară, descoperă farmecul teatrului de păpuși, iar cei care vor să vadă cum rid, cîntă și dansează păpușile au bucuria de a asculta o muzică de certă calitate, interpretată la un bun nivel profesional.

Invitata spectacolului este cunoscuta actriță a Naționalului tîrgumureșean Illyés Kinga, care interpretează, cu forță expresivă, cîteva monoloage satirice, ce-i dau ocazia unei demonstrații actricești de virtuozitate.

Un spectacol fermecător, gîndit și realizat de mereu tînărul și mereu inventivul regizor Pál Antal, în care actori și păpuși se întrec laolaltă — și reușesc cu brio! — să umple de bună dispoziție sufletele spectatorilor de toate vîrstele.

F. ZENO

## PRIMIM LA REDACȚIE

În nr. 1/1988 al revistei „Teatrul” la articolul intitulat „Un teatru: TEATRUL BACOVIA din Bacău” s-au strecurat cîteva erori de informație asupra cărora vă rugăm să reveniți cît mai curînd posibil. Astfel:

1. Interpretul rolului titular din spectacolul Chirița în carnaval (aparținînd stagiunii 1985—1986 și nu celei de care se ocupă autorul articolului) este actorul Florin Zăncescu. Actrița Cătălina Murgea, căreia i s-a atribuit realizarea acestui personaj a interpretat în spectacol un alt rol.

2. În repertoriu figurează și piesa de actualitate *Separăți sau împreună?* de

dramaturgul sovietic Valentin Azernikov, ceea ce nu justifică observația că „se simte flagrant lipsa unui dramaturg străin contemporan, cu o piesă reprezentativă pentru problemele timpului nostru”.

3. Prezența în repertoriu a spectacolului Soarele Moldovei adaptare a trilogiei lui Delavrancea, realizată de cunoscuta regizoare Zoe Anghel-Stanca semnată și a direcției de scenă a spectacolului nu poate stîrni „nedumeriri” cît timp nu se cunosc intențiile și realizarea acestei inițiative, spectacolul fiind, deocamdată, în lucru.

DIRECTOR, PREDĂ STELIAN